

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 50 1981 GRUODŽIO - DECEMBER 9 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

GRĄSINA REAGAN'UI IR KITIEMS

Pasklidus žinioms, kad Lybijos lyderio Khadafy įsakymu suformuota smogikų grupė nužudyti prez. Reagan'ą, viceprez. Bush, kabineto narius ir JAV atstovus užsienyje, Khadafy tai paneigė. Jis taip pat pavadino prez. Reagan'ą melagiu bei neišmanėliu.

Žurnalistų užklaustas, prez. Reagan'as labai trumpai ir tiesiai atsakė, kad yra tikrų įrodymų, jog Khadafy įsakė nužudyti pagrindinius JAV-bės vyriausybės darbuotojus.

Dabar šių asmenų saugumo priemonės yra labai sustiprintos ir svarstoma, kokios formos išvystyti ekonominį spaudimą Lybijai. Vienas būdas būtų nepirkti kurį laiką jos alyvos. Dabar 3-iajame 1981 m. ketvirtyje JAV nuperka iš Lybijos alyvos už 14 mil. dolerių dieną!

WALESA APKALTINTAS ATVIRU VYRIAUSYBĖS GRIOVIMU

Solidarnosc vadas L. Walesa tapo viešai apkaltintas raginimu nuversti Lenkijos komunistų partijos režimą. Radom'o mieste vykusio uždaro Unijos susirinkimo pasikalbėjimai buvo slapta užrašyti juostelėn. Varšavos radijas transliavo jo pastabas ir jų tekstas buvo paskelbtas spaudoje.

Walesa sakosi, kad jo žodžiai išimti iš konteksto, nors prisipažino, kad tame susirinkime apie tai kalbėjė. Jis sakė, kad: "...konfrontacija neišvengiama ir ji įvyks. Turime žmonėms tai priminti. Aš norėjau natūraliai prieiti prie konfrontacijos, kai beveik visos socialinės grupės yra kartu su mumis. Bet - padariau klaidą... maniau, kad mes ilgiau išlaikysime spaudimą ir nuversime tą Lenkijos parlamentą, tarybas ir kt."

Kietų metodų šalininkas, Varšavos Sk. Solidarnosc vadas Bujak buvo girdimas juostelėje sakant: "Vyriausybė galų gale turi būti nuverstas, parodytas tikrasis jos veidas ir sukamas..." Iš juostelių paaiškėjo, kad aršieji Unijos nariai praranda kantrybę ir daro didelį spaudimą Walesai: "Jei - gu tu pasitrauksi bent vieną žingsnį atgal, aš tau galvą nuimsiu", - grąsino S. Jaworski, atstovas Varšavos Solidarnosc skyriaus. "Jei

ne aš, tai kas kitas", - pridėjo.

Visa tai parodo, kaip yra įkyrėjęs visas komunistų partijos nežmoniškumas, Maskvos diktatūra, biurokratija ir nenoras prisipažinti, kad atėjo laikas keisti sistemą. Lenkija badauja, serdama militarinę Sov. Sąjungos ekspansiją/ kaip ir kiti panašūs kraštai/ ir artėjant žiemai - nebus geriau.

SOVIETŲ JŪRININKO VARGAI

Iš Londono pranešama, kaip sovietų jūrininkas, apie 40 m. amžiaus, vienas iš 12-kos išleistių ant kranto apsi-pirkti, nuėjęs į karčiamą, turėjo progos kalbėtis su vietiniais jūrininkais. Jis bandė su žodyno pagalba pasakoti apie liūdną gyvenimą Sovietų žuvies apdirbimo laive. Anot jo, žiurkės knibždėjo miegojimo kajutėse, daugumai jūreivių nebuvo leista išlipti ant kranto 3 metus, o vyresnieji karininkai nusprendavo, kas galėjo draugauti su laive dirbusiomis moterimis. Jūreiviams nepranešama iš anksto, kada gaus atostogų grįžti namo. Jis pravirko, užsiminus apie Kalėdas. Tučiuojau prisistatė 2 saugumiečiai ir nusivedė jį į laivą. Neaišku, ar dėl to, kad jūreivis pasirodė jiems nepatikimas, ar kad buvo gėda jo ašarų, - sako Londono korespondentas.

SOVIETAI IŠVYSTĖ AKIŲ GYDymo PROCEDŪRA

Nepagydoma, progresyviai ir reta akių liga sirgo 12 m. berniukas JAV-se, Georgijos valstijoje. Paskutinė išeitis - bandyti rasti pagalbą eksperimentinėje Maskvos akių klinikoje. Georgijos gyventojai surinko 12.000 dol. ke-lionei ir gydymui. Po 2 sav. injekcijų, vaiko akys sustiprėjo ir liga, atrodo, tapo su-stabdyta. Injekcijoms naudo-jamas tam tikras sumaltas ir paruoštas pelėsis.

KANADOS KONSTITUCIJA

Kanados Konstitucijos patobulinimo siūlymuose įvestas čarteris ir pertvarkymo sistema. Kanados Parlamentas priėmė paskutinąją Konstitucijos versiją ir 114 metų senumo British North America Act - būsimoji Kanados Konstitucija laukia patvirtinimo Londone, Britanijoje.

Pertvarkymo Formulė: 54 metus federalinė ir provincinės vyriausybės vedė debatus dėl Konstitucijos

pertvarkymo taisyklių, ją atsiėmus iš Britanijos globos. Tai vadinama Vancouver'io formulė skelbia, kad Konstitucija gali būti keičiama tik pritarant Parlamentui ir 7-ioms provincijoms, jeigu jos atstovauja 50% krašto gyventojų.

Kitos 3 provincijos gali nepritarti pakeitimams. Jos gautų finansinę kompensaciją tik tada, jeigu pertvarkymai reikalaus perleisti švietimo ir kultūrinės veiklos reikalus fed. vyriausybei.

Reiškia, provincija turėtų pinigų vykdyti programą šiose srityse, jeigu nuspręstų prisiimti už jas atsakomybę, o ne perleisti ją Ottawai.

- Quebec'as - vienintelė provincija prieštaraujanti dabartiniam Konstitucijos apipavidalinimui, nori kompensacijos už išstojimą iš bet kurios srities programų. Jeigu tai bus nepriimta, nori veto teisės Konstitucijos pakeitimams.

Teisių čarteris: skelbia;

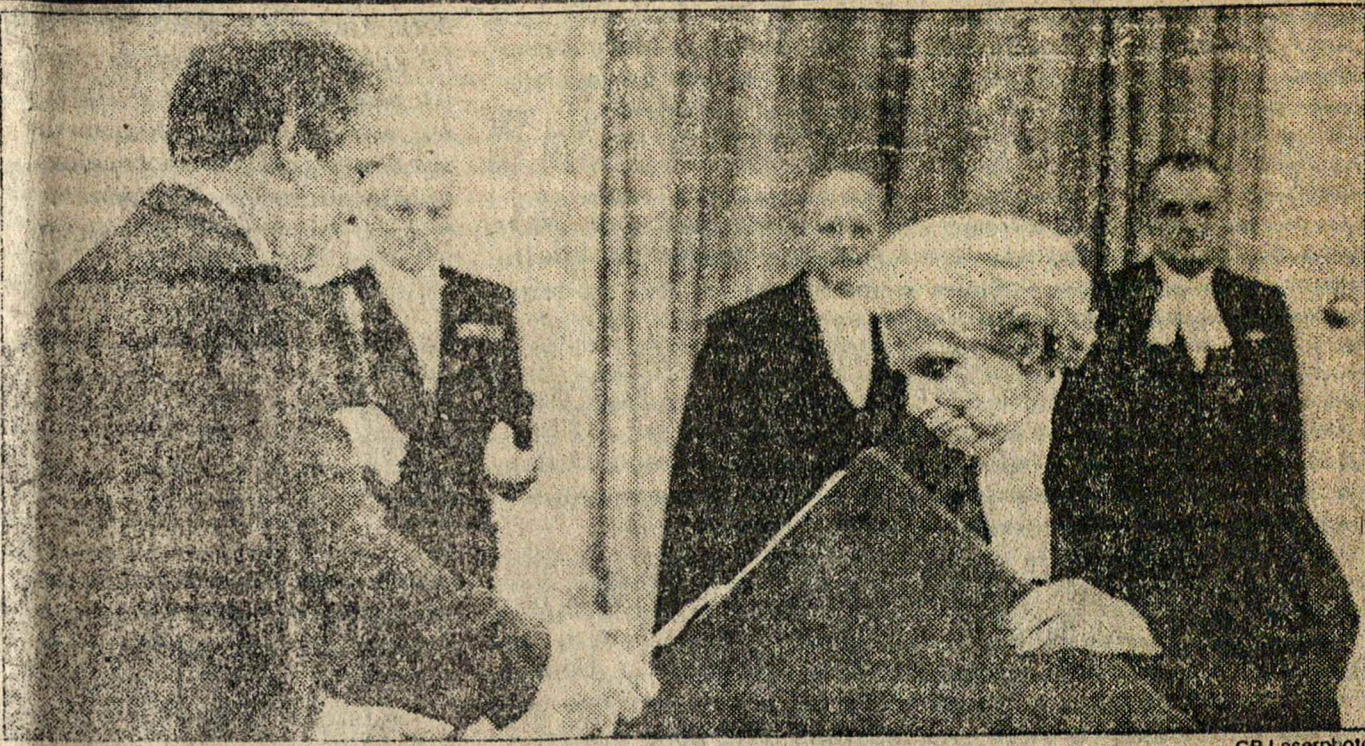
a/ apsaugos pagrindines laisves: sąžinės, religijos, minties, ištikinimo, pasisakymo, susirinkimo ir spaudos; b/ apsaugos demokratines teises balsuoti, įstatymines teises kaip teisną ir judėjimo laisvę, kuri leidžia kanadiečiams laisvai judėti po visą kraštą ir pasirinkti darbą, kur nori; c/ neleis diskriminuoti asmenų dėl rasės, tautybės, valstybingumo, spalvos, lyties, amžiaus, protinių ar fizinių nesugebėjimų; d/ suteikia garantiją mažumų kalbos švietimui - anglofonams Quebec'o provincijoje ir frankofonams 9-iose angliškai kalbančiose provincijose.

Tačiau iškyla čia keletą rimtų rūpesčių: pagrindinės laisvės ir anti-diskriminacijos teisės gali būti Parlamento ar kiekvienos provincinės įstatymųdavystės peržengiamos. Reikalinga kas 5 metai peržengimo/ jei taip įvyktų/ nutarimus atnaujinti.

Mažumų kalbos garantijos švieteime yra skaudus taškas. Rūpinamasi, kad anglofonai Quebec'e turės mažiau teisių, kaip kad frankofonai kitose provincijose.

Naujoji Konstitucija leis Kanados frankofonams iš Kanados ir kitų kraštų mokyti 9-iose angliškai kalbančiose provincijose, jeigu jų skaičius pakankamas atidaryti mokykloms. Tuotarpu Quebec'e tikslai anglai-kanadiečiai galės gauti švietimo anglų kalba, kur atatinamas mokinių skaičius. Imigrantai, jeigu jų motinos kalba ir anglų, turės siųsti savo vaikus į prancūzų mokyklas.

Čiabuvių teisės:

Mme Sauvé įteikia raštą dėl Konstitucijos nuvežti Karalienei Elžbietai II.

Konstitucija pripažįsta ir patvirtina esamas čiabuvių ir sutarčių teises indėnams, inuitams ir metisams.

Dalis jų nesutinka su žodžiu "esamas", nes jis galėtų būti interpretuojamas, kad teisės liečia tik medžioklę, spąstų naudojimą medžioklei ir žvejyboje privilegijas; trukdys reikalavimus žemių, turtingų resursais.

Čiabuviai dėl savo teisių garantijų Konstitucijoje įrašymo buvo suorganizavę ir specialias gausias demonstracijas /kas paveikė kai kurių provincijų premjerus/.

Išlyginimai:

Provincinės žemės turto nuosavybės principas ir principas turtingųjų provincijų pagalbos suteikimas skurdėnėms, įrašytas į Konstituciją.

Konstitucinės konferencijos:

federalinė-provincijų konferencija turi būti sušaukta po 1 metų nuo Konstitucijos gražinimo Kanadon, kad išdirbtų ir geriau apibrėžtų čiabuvių teises. Jų vadai privalo būti pakviesti į konferenciją.

Kiti klausimai, kaip papildymai Quebec'o provincijos specifiniams reikalams - gali būti įtraukti į dienotvarkę.

Šiuo metu Kanados Konstitucijos projektas su atatinamomis, Ge. Gubernatoriaus Schreyer buvo įteiktas sekretoriui E. Butler, kuris su Teisingumo Ministeriu Jean Chretien lėktuvu nuskrido į Britaniją dokumentą perduoti karalienei Elžbietai II.

Liko tik viena Quebec'o provincinė vyriausybė pasipikėmusi šio istorinio momento pasisekimu Kanadai.

SACHAROVAI LAIMĖJO

17 dienų badavę Sacharovai laimėjo: Kremlius sutiko išleisti jų marčią į JAV - bes, pas savo vyrą. Ar yra dar kita tokia vyriausybė, kur paprastas žmoniškumo aktas reikalauja tokių paspaugų???

VLIKO SEIMAS

1981 m. lapkričio 6-8 d. d. Cleveland'e, Lietuvių Namuose įvyko VLIKo Seimas. Jame dalyvavo 1345/ 42 VLIKo sudaranciu grupių atstovai ir daug svečių. Jų tarpe š. m. lapkričio-gruodžio mėnesio VLIKo Tarybos p-kas G. Lazauskas, 1979-81 m. VLIKo Valdybos p-kas dr. K. Bobelis, Valdybos vicep-kai dr. K. Jurgėla ir inž. L. Gri-nius, V-bos sekr. dr. J. A. Stiklorius, VLIKo/ELTOS raštinės vedėja M. Samatienė, Tautos Fondo Valdybos p-kas J. L. Giedraitis ir sekr. M. Noreikienė, Amerikos Lietuvių Tarybos p-kas dr. K. Šidlauskas, Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo direktorė C. Jokūbaitienė, VLIKo garbės p-kas ir buvęs Valdybos p-kas dr. Kęstutis Valiūnas, Tautos Fondo garbės p-kas prel. J. Balkūnas, Ateitininkų Federacijos vadas Juozas B. Laučka, Pasau'io Lietuvių Gydytojų Sąjungos p-kas dr. J. Valaitis, Cleveland'o Lietuvių Namų p-kas Z. Dučmanas, pagrindžio VLIKo Lietuvoje narys B. Gaidžiūnas ir sekretorius-ryšininkas Bronius Bieliukas, ir kiti.

Seimui pirmininkavo Algirdas J. Kasulaitis, jo pavaduotojais buvo dr. Jonas A. Stiklorius ir Marijus Blynas. Seimui sekretoriavo Vaclovas Mažeika ir Mykolas Pranevičius.

Seimo dalyviai buvo išrinkę 3 komisijas: mandatų, Statuto ir Rezoliucijų.

Gyva buvo Seimo d. ena sekmadienio popietėje, kurios metu buvo svarstomos Seimui rekomenduojamos priimti rezoliucijos ir kai kurių Statuto skirsnelių pakeitimai.

Rezoliucijų klausimais vertė beveik kiekvieną Seimo narį bei svečių prisidėti savo patarimu, o Seimo prezidiumą - kiekvienam leisti pasisakyti ir rasti visiems priimtina sprendimą.

Pagrindinę paskaitą Seime skaitė dr. Domas Krivickas, tema "VLIKo veiklos gairės besikeičiančioje tarptautinėje politikos konjunktūroje".

Su Seimo dalyviais savo išpučiais taip pat pasidalino prieš porą mėnesių į laisvę pasitraukęs okupuotos Lietuvos mokslininkas dr. Kazys Eringis.

Seimo proga Cleveland'o lietuviai paruošė meninį vakarą.

Cleveland'o miesto burmistras G. V. Voinovich lapkričio 6-8 d. d. paskelbė "Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimo Dienomis" ir įteikė VLIKui specialų pažymėjimą. Taip pat VLIKo Seimui atžymėti proklamaciją paskelbė Cleveland'o miesto taryba.

Seimo metu prisimintas neseniai miręs Juozas Skorubskis, ilgametis VLIKo veikėjas ir buvęs VLIKo Tarybos pirmininkas.

PAMINKLAS MUZ. VYTAUTUI BACEVIČIUI

New Yorko lietuviai Cypress Hill kapinėse dedikavo gražų paminklą žymiajam lietuviui pianistui ir kompozitoriui Vytautui BACEVIČIUI.

Paminklą pašventino ir jautriu žodžiu pasakė poetas Tėv. Leonardas Andriekus. Apie velionį šiltai prisiminė J. Kerbelis, ilgametis Amerikos Lietuvių Vargonininkų ir Muzikų Sąjungos narys, "Vienybės" redaktorius Jonas Valaitis

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už iškikymą Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA

Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C5

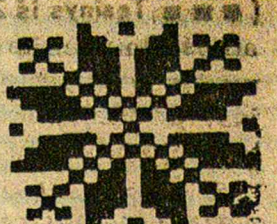
Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Bendradarbių, ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

ŠAULIŲ AIDAS

Gleboja L.Š.S.T. Vilniaus Šaulių Rinktinė Kanadoje — 1500 De Seve Ave., Montreal, P.Q.

PRIEŠŠVENTINĖS NUOTAIKOMIS

Artėjant metų pabaigai ir Kalėdų ir Naujų Metų šventėms, kiekviena bendrovė ar įmonė peržvelgia ką jai šie metai davė, — pelną ar nuostolį, — o ypač laikraščių leidyklos svarsto laikraščių prenumeratos kainas: pakelti ar palikti tas pačias.

"NL" Spaudos Bendrovė irgi yra šioje būsenoje. Valdyba rūpinasi, matydama, kad šie metai baigsis su dideliu biudžetiniu nuostoliu. Primta sąmata metų pradžioje nesubalansuota. Šie 1981 metai bendrovei buvo labai nuostolingi žmonėms ir pinigais, pirmiausia, kad netikėtai mirė V-bos pirmininkas Jonas Petrulis, antra, — po jo mirties rasta užvilkti korporacijos pelno mokesčiai už 1978, 1979 ir 1980 metus. Velionio neimtas atlyginimas už darbą administracijoje, automatiškai pakliuvo į metų pelną, kurį Federalinė ir Provincinė valdžia apmokestino.

Šių mokesčių dalis jau buvo pradėta mokėti, o delsimas prisidėjo tvarkyti ir apmokėti galutiniam terminui besibaigiant. Jų pasidarė, su nuosimčiais ir baudomis, apie \$7,000.00. Iš tos sumos dalis /1600 dol./ Federalinė valdžia prižadėta sumažinti. Taipgi dar bus nemažas nuostolis šių metų einamosiose pajamose — išlaidose.

Prieššventinės nuotaikos verčia Valdybą kiek įmanoma, atkreipti dėmesį į laikraščio bendradarbius. Jie už rašinius negaudami honorarų dar ir pašto išlaidoms prideda. Nesinorėtų tik dėkui jiems pasakyti. O be to, kiek dar visokių kitokių talkininkų, kurie Valdybos nėra užmiršti.

Inflacijai siaučiant, visoms kainoms kylant, Valdyba šiuo metu nemano laikraščio prenumeratos pakelti. Atnaujina rėmėjų principą, kurių dauguma iki šiolei aukų pavidalė mokėdavo. Tikimasi, kad rėmėjų prenumeratorių skaičius padidės, o aukos įvairiais atvejais — nesumažės, o ypač iš organizacijų, kurioms laikraštis nemažai ir toliau pasitarnaus.

Tad į mielus skaitytojus ne tik kreipiamės, bet ir nuosirdžiai prašome pagal galimybę, tapti prenumeratoriais — rėmėjais ir užsidelsusias prenumeratas dar šiais metais apsimokėti; taipgi ir už 1982 metus nevilkipti, kaip galint greičiau apsimokėti.

Vildamiesi laukiame geresnių metų, taipgi jų linkėdami visiems Skaitytojams ir Bendradarbiams!

"NL" SPAUDOS BENDROVĖS VALDYBA

STASYS DIRMANTAS-LAISVĖS KOVOS

UGDYTOJAS

Klemensas Čeputis

Taip tų minčių apimtas akademikas inž. St. DIRMANTAS skubėjo iš tolimiausio pasaulio noredamas priekelti savo Tėvynę iš vargo, skurdo. Tą nepaprastai iškilią, degančią idėjomis taurę žemaiti su didžia dvasine jėga atsidavusi pareigos supratimui, visą savo gyvenimą paaugavusi tautos šviesai, laisvei ir garbei stiprinti ir savigarbą idiegti. Ši patriotą, turėjusį nepaprastą įtaką į jaunuosius, pirmą kartą išvydau 1921 m. spalio 14 d. Karo Mokyklos rūmose. Čia tuomet koncentravosi dvasinė tautos jėga ir pasitikėjimas — Gedimino — Duo — nelaičio gatvių sankryžoje. Tai art. kapitonas, inž. Stasys Dirmantas, buvo Karo Mokyklos inspektorius. Tai buvo nuostabus mano gyvenime įvykis. To susitikimo su juo vaizdai įjėg atmintin visam gyvenimui, įpareigoja išlikti to didžio vyro įtakojė, kur beeliant ar bekeliaujant.

Štai įeina Komisijos pirmininkas — kapt. inž. St. Dirmantas, aukštas liekanas, energingas, jukrus. Dabar sunku apfarti, kokią įspūdį į mus žalius kaimiečius padarė lyg iš dangaus nusileidęs tuomet la-bai retas akademikas, atėjęs patikrinti brėžinį, tarė: "Ma-čia kraštui padėti atsigauti, tau, Tamsta jau į grandinį pa-2 psl.

keltas", — toliau nusišypsojęs sako: "Tai dabaresame abu-du viršininkai". Tėvynės iabui" — atsakiau...

Toliau kaibėjo: "Štai tą vie-nišą medį būtų naudinga nu-vizuoti ir iš kitos pusės sto-ties taško užkirsti, nes šalia yra bakūžė, kurią svarbu pa-žymėti nuotraukoje". Svarbi D. dėstoma disciplina — topo-grafija — ne visiems kariū-nams sekėsi sugromuliuoti. Jis parodė nuosirdaus paslau-gumo, tėviško noro jiems pa-dėti, taipgi ir dėlto buvo D. labai gerbiamas visų kariūnų. Ar kas tuomet tame poligone su jaunatvišku užsidedimu da-rant topografinės nuotraukas, galėjo numatyti, išpranašau-ti, kad po 50 metų mes su tuo mielu dvasios milžinu D. su-sitiksimė Čikagoj prie Brigh-ton Park lietuvių bažnytelės durų?...

Baigus Karo Mokyklą pasi-jutome tikrai laimingi, jau-natvišką laisvę patyrę iš po-kietos inspektorius rankos, nors ji buvo labai tėviška. Šir-dingų norų vedamas, mus ra-gino pamilti darbo esmę ir jo nuolatinę globa sukūrė rimtį ir paikias sąlygas moksiui. "Nesustokite, atsiliks, žen-kite pirmyn", — tai nuolati-nis D. raginimas.

Didi laimė. Vos už poros metų vykstų į Aukšt. Karini-ų Kursus ir va vėl mus su-žinka pulkininkas S. Dirmantas kursų viršininkas. Ir vėl du metukus teks pajusti kietą discipliną ir didelį iš kursan-tų reikalavimą daug dirbti ir atsiduoti mokslui, nes čia gy-tos žinios, anot jo, suteiks jums privilegijos padėti atsta-tyti savo krašto gerovę.

Mus žavi neužmirštamai cha-rakteriai, kurie, pradedami išpaudžia gilios prisiminimų pėdsakus. Pasakoje to, atei-tyje nestokojo gairių, ryžto ir kaip aiški rodyklė buvo einant tarnybos pareigas. Pats D. griežtųjų mokslų sekėjas, vi-sose savo kalbose bei veiks-muose reikalavo kursantų iš-sireiškimo dideles logikos — "mažai kaibėti, bet daug pasakyti".

Vykstant vasaros atostogų, ragino: pamkite planšetų, ir reikalingas priemonės, kad veltui laikas neprabėgtų, pa-darykite tos apylinkės nuo-traukas. Grįžus jas įteikėm. Kitą dieną — jų nagrinėjimas, kritika, pataisos. Klausia kur-santo, rodydamas jo nuotra-uką: "Kas čia? Atsako, malū-nas. "O kas čia? — Upelis... "Viešpatie, o kur tiltas, argi žemaitis savo "kumelp" ant pečių per upelį perneš"?

Kitas kursantas legendoj — aprašė upės forsavimą ir ca-sė: "Upė negili, dugnas smė-lėtas, forsuoti įmanoma". Dir-mantas sako, — "Nesuprantu, ką reiškia negilus... Tamstai bus iki bambos, o kitam virš galvos. Visi kursantai nusi-juokėme.

Gyvenimas pilnas netikėtu-mų ir pasipėčių, sako maj. J. Tapulionis. Kai Caro dēd at-vyko inspektuoti artilerijos da-tinį į Pabradės poligoną prieš-lmą pas. karą, tuomet kaip tik atliko stažą aspirantas St. Dirmantas ir jam poligono ko-mendantas pasikyrė geriausią arklį ordinanso pareigas at-likti. Dirmantas, matyt, kad buvo šaunus, kad gavo tą aukš-tą paskyrimą. Bet likimas bu-tų didžią laimę tam "dēdei" su-teikęs, jei jis būtų Lietuvoj ir tarnautų šoferio pareigose

mūsų Krašto Apsaugos Minis-terio mašiną vairuoti (esant gen. St. Dirmantui tose parei-gose).

"Kitas įdomus nuotykis", — pasakoja maj. J. Tapulionis. Laikant Dirmantų egzaminus karininko laipsniui įgyti, vi-sus dalykus išlaikė geriau-siais pažymiais, bet iš topo-grafijos vos patenkinamai. Ži-nome, kad mūsų kariuomenei jau Karo Mokyklos inspekto-riūm būdamas, laisvu laiku parašė platų Topografinės va-dovėlių, aukodamas tą veiklą žuvusiems Klaipėdos kovose kpt. Noreikai ir kariūnui Sta-šeliui. Tai rodo, kokia jautri siela jo asmenyje gyveno, kiek daug skyrė dėmesio aukoms, sudėgusioms ant Tėvynės au-kuro.

Per visą tarnybą Karo Mo-kykloj Dirmantas nė vienoka-riūno nenubaudė, bet jo žodis skaudžiau veikė už fizinę bau-dą. Aiškėja, kad tas didis že-maitis buvo apdovanotas di-džiomis dvasinėmis vertybė-mis, kurias gali tik prigimtis suteikti. Maskvoj studijuodamas, buvo veikiamas daugelio sambūrių įtakos: nihilistų, kosmopolitų, revoliucionierių ir kt., bet ir čia Dirmantas, tvirtas žemaitijos ažuolėlis, nelingavo, svetimos audros jo nenulenkė, nesusvyravo. Tvir-tai žinojo, kad turi siekti ir žiūrėti pirmyn į tautos prisi-kėlimą, išdidi protėvių dvasia jį vedė. Ilgą savo amžėlį tam ideai ir skyrė. Sėjo dr. Ku-dirkos grūdą, nepailsdamas, be nuovargio, su šypsena, ir džiaugėsi daigais, kurie augo ir puosė jo pasilangomis iš-purentą dirvą. Tai prigimtos pareigos ir atsakomybės val-sius. Ir taip Dirmanto gyve-nimo medis augo, bujojo, plė-tė gausių šakų pavėsi, puosė mūsų kraštą, ir toji užuovėja atnešė mūsų tautai laisvės po-ilsio ramybę.

"Vivat akademija" giedojau ir aš. Gavęs Krašto Aps. Mi-nisterijos stipendiją studijuo-ti technikos fakultete, teko vėl pamti stiprų geodėzijos kur-są, kuri dėstė — tos Katedros vedėjas, prof. St. Dirmantas. Man jau ne "baubas", kaip ki-tiems studentams, bet malo-nus: gerai pažįsiu profeso-rius reikalavimus ir nuosir-dumą, jeigu "mažai kalbi" — bet daug pasakai". Vasaros darbų poligone kartoti nuotraukų, daryti kartu su "fukais" ne-beteko, davė užskaitą.

Ir taip studentų dienos bė-ga nesulaikomai. Tėvynėje atostogos suteikdavo naujų įspūdžių, toji mieloji vasara suteikdavo šviesių vaizdų. Šau-lės spinduliai ir švelnus pu-šynų kvapas, užiančios jūros bangos ramina ir stiprina, ir tas mielas vasaros veidas — gaivina jėgas atities darbams.

Grįžtam. Ruduo. Tas jau-nimėlis renkasi džiaugiasi nau-jam semestru atėjus. Tai atei-tis ir viltis mūsų tautos. Grei-tai įvyko "Plieno" korporaci-jos alutis, kviečiame mūsų mielus profesorius, kurie vyko inspektuoti artilerijos da-timis daugiau artimi. Štai prof. St. Dirmantas pasirodo korporacijos spalvomis, kaip visuomet, studentų laukiamas, gerbiamas, nuosirdžios at-mosferos kūrėjas.

Jausmingai sugiedojus Vivat Akademija, Vivat Profesores, susikaupiam, tai didis momen-tas. Visi nusilnam spalvotas kepuraitės atsilankiusių moks-lo vyrų garbei, mūsų mieliems bendro darbo ir žinių tiekė-

MIELOS SESĖS IR BROLIAI ŠAULIAI, —

Kalėdų šventės ir kūčių vakaras, tenukelia mus visus į gimtuosius namus prie bendro stalo, tesujungia mus su tėvynėje likusiais sesėmis ir broliais.

Teprimena mums visiems Laisvos, Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo dienas, jų skaudų netekimą, besitęsiančias kančias ir neužgesusį laisvės troškimą — pa-vergtoje tėvynėje ir visame pasaulyje išblaškytų sesių ir brolių širdyse.

Sveikiname Jus, ir linkime Jums, sesės ir broliai šau-liai, visokeriopos laimės. Sveikatos ir pasisekimų Jūsų šauliškoje veikloje ir asmeniškose reikaluose.

Naujieji 1982 metai tauždaga mums dar didesnę, ne-gestančią tėvynės meilės ugnį, brolišką tarpusavio dar-numą, tvirtą ryžtą nepalūžti mūsų Tėvynės Lietuvos lais-vės kovos kelyje iki Jai išauš — lauktasis laisvės rytas.

— I —

Pagal Rinktinės Valdybos ir dalinių pirmininkų įvyk-sio posėdžio š. m. birželio mėn. 27 d., priimtą nutari-mą, jau yra atspausiti, visiems Rinktinės nariams Nario-Liudijimai.

Dalinių Valdybos pirmininkus prašome — nedelsiant juos atsimti, pagal pristatytą narių sąrašą juos užpildyti, ir išdalinti savo dalinių nariams.

Taip pat yra atspausiti gražūs, spalvoti Padėkos La-pai, šauliams ir nešauliams. Įteikti už parodytą šaulišk-ką ir visuomeninį aktyvumą.

— II —

Lietuvos Karaliaus Mindaugo Šaulių Kuopa Montrea-lyje spalio mėn. 17 - 18 dienomis iškilmingai atšventė savo 25 - kių metų nuo įsisteigimo minėjimą. Rinktinės Valdyba linki, ilgų ir darbščių metų.

— III —

"Neringos" Jūrų Šaulių Kuopa lapkričio 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje surengė — Nekalto Prasidėjimo Seselėms paremti pietus. Rinktinės Valdyba sveikina už iniciatyvą ir linki nepavargti.

— IV —

1982-jų metų kovo mėn. 27 ir 28 dienomis Chicagoje įvyks L.Š.S.T. visuotinas dalinių atstovų susirinkimas, naujų valdomųjų organų rinkimai ir t.t. Rinktinės dali-nių nariai prašomi atkreipti į tai ypatingą dėmesį, pasi-ruošti ir jame gausiai ir aktyviai dalyvauti. Pagrindas: Centro Valdybos Aplinkraštis Nr. 4-81.

— V —

L.Š.S.T. Statuto pakeitimai: Ryšium su artėjančiu 1982-jų metų L.Š.S.T. dalinių atstovų suvažiavimu, Statuto Komisija išsiuntinėjo visiems daliniams statuto pakeitimo projektą, su kuriuo dalinių vadovybės prašomos susi-pažinti ir pasisakyti. Pasiūlyti savo sugestijas.

Rinktinės Valdyba priima ir prašo visų dalinių valdy-bas ir narius aktyviai įsijungti, atydziai apsvastyti siū-lomus pakeitimus, išreikšti savo nuomonę pasiūlytais, ir kitais Statuto pakeitimo klausimais.

Vilniaus Šaulių Rinktinė

jams. Su didžia dvasine nuo- "Dabar žmonės meldžiasi baž-nyčiose, tad ir mes turime fesoriais ir tarp savęs. Bet duoti žvėroliams progos pasi- melsti prieš mirį. Jie esą la iškarot, neatsikvėpus, ki- paliknony, ty miškų papuo- taip už baudą dar tris reikėjo šalas, jie jautė mūsų Gedimio išgerti. Su nuotauka didėja įsi- no laikų didybė. Taiptas švel- siūbavimas, dainos, ir kai jau nios sielos profesorius D. vi- alutis nebetepla, štai prof. S. sur matė didžią, garbingą mū- Dirmantas paskelbė, kad per- sų tautos prasių, visur rado aukštas hidraulinis spaudimas, senovės dvasios atgaivą.

mieli kolegos, maža pertrau- Tautos atgimimas ir vals- kėlė... Toks bičiuliškumas tybės kūrimo darbas prof. S. palieka neužmirštamą gražiu Dirmantu buvo aukščiau vis- vaizdus. Rodosi, kad tik vakar ko, visur pasireiškė jo asme- dainavom, mušėm bokačius, gė-nybėje, didžios pastangose, rem už lygybę, broliškumą ir dienos veiklos programoje, draugiškumą, ir vėl trenkiam kaip aukščiausias gyvenimo stiklus ir geria jaunimas iki idealas. Jis buvo giliai tikin- dugno, o tie bokalai... Viešpa- tie, pasireiškėdavo, kaip reli- tie... tai ne amerikoniški. Ar gijos — krikščioniškos dvasios kas galėtų čia suprasti tokių ugdytojas, aukštos moralės pa- nuotaukingą, linksmą, pilną veldėtojas. Valstybės kūrimo jumoro akademinių gyvenimą. proga reiškėsi grynai valsty- Taip nejuokiamis bėga sėmes- bininko idėjoms pasiavėtes. trai, nešą studijoms užbaigę skaudžiai išgyvendavo pasau- ir sudiev mano miela Alma lėžiūrinėmis kovoms braunant- Maier.

Sylų suruošė Medžiotojų bū ardama, niekinami tautos Draugija išvyką į Kaišėdorių sąmonės stiprybės postai. Tuo miškūs, medžiokės vadai pulk jis sugebėjo pakilti aukščiau i S. Dirmantas. Gražus rudenė- priartėti prie savo brolių ba- lis. Saulutei gaivinant pagai- kūžese. Tai buvo stiprus sar- tusius medžių lapus. Varovai gybinis, ideologinius nėsuta — užėmė savo liniją, o mes me- rimus paliko lietuvių sąžinės džiotojai žygiuojam pirmyn. balsui...

Bet vadovas mums "baklaš — Skaudžiai išgyveno, atsi- koms" per greitas, lyg raitas radus mūsų tarpe, laisvės ko- joja per pelkes ir kelmus, o vos stulpų kirtėjams, oku- mes bėgam bėgte iš paskos, panto padlaižoms, kolaboran- vienas kolega ir taria: Argi tams. Sykį tarė: "Tai sava- jis neužklius už kelmelio ir naudžių "politikierių" grupelė, nepargrius"... Pavargom... ištroškusį valdžios, tai dezer- Bet štai 12 val. trimitas su- tyravimas iš bendro kovos trimitavo, kad pietų pertrau- lauko, nesupranta kokių liūdesi ka... Pulk. S. Dirmantas tarė: (■ ■ ■ ■ ■ Tęsinys 3 puslapyje)

STRATFORDO FESTIVALYJE:

KAS BUVO, KAS BUS?

Alfonsas Nakas

Prieš metus /1980-81 savartoj / Stratfordo festivaly vyko baisios peštynės. Direktorių tarybai su aktorių unija susikirtus, niekaip nebuvo galima rasti Festivalio meno vadovo. Ką viena pusė siūlė ir tvirtino, kita atmetinėjo. Regėjosi, kad 28-rius metus klestėjęs, kiekvė ir kokybė augęs, pasaulį garsinęs Shakespeare'o Festivalis bus pačių kanadiečių staigiai pasmaugtas. Ir vis dėlto, Festivalis nebuvo. Meno vadovu pagaliau abi pusės patvirtino naturalizuotą Kanados pilietį, Vengrijoje gimusį žydų tautybės vyrą John Hirsch ir, laikrodžiams rodant gal jau penkias minutes po dvyliktos, visi kibo į darbą.

Festivalio 29-tasis sezonas praėjo sėkmingai. Pateiksiu svarbiausius 29-to ir palyginimui kai kuriuos labai sėkmingo 28-to sezonų duomenis. Sezonas užtruko 21 savaitę / 28-tasis - 27 savaites; toliau skliausteliuose neberašysiu užpildyto sezono numerio, o tik reikiamus skaičius/. Pastatyti 8 spektakliai /15/. Iyko 34C spektaklių /431/. Dalyvavo 435.000 žiūrovų /518,861/ ir iš jų už bilietus surinkta 5,525,000 dol. / 6,111,187 dol./ Dėl žiūrovų ir piniginių įplaukų verta dar šį tą paaiškinti. Žiūrovų skaičius, pradėdant 1976 m. sezoną, viršydavo pusę milijono, o 1975 m. sezonas dabartinį pralenkė šimetinio sezono pajamas, o ankstesni sezonai vis nespasiekdavo penkių milijonų dolerių. Bet šiemet

surinkta suma džiaugtis nėra ko. Inflacijai šelstant, Festivalio išlaidos nuolat auga, o Kanados valdžios teikiama parama nedidėja. Viena priežastis - spaudai Festivalio vadovybė visa tai įrodė skaičiais, tik aš tų skaičių čia nebekartosiu. Galima spėti, kad sekanti Festivalio krizė bus grynai ekonominio pobūdžio.

Dar keletas 29-tojo sezono statistinių duomenų. Anksčiau minėtas žiūrovų skaičius išnaudojo 75.2% galių vietų. Didžiausią pasisekimą turėjo Gilbert'o ir Sullivan'o veikala H. M. S. PINAFORE Avon teatre, žiūrovams užėmus 92.4% vietų. Antruoju Avon teatre liko R. B. Sheridan'o komedija THE RIVALS su 79.5%, trečiuoju F. Duerrenmatto THE VISIT su 75.7%.

Pirmuoju Festivalio teatre buvo Shakespeare'o THE TAMING OF THE SHREW - 77%, antruoju - Molière'o THE MISANTHROPE - 73.6%. Anksčiau minėta už bilietus surinkta pinigų suma sudarė 78% sezono biudžeto. Likusieji 22% - tai dramos gerbėjų aukos bei valdžios parama.

Ko galime laukti Festivalio 30-tajam, tad jau sukaktuviniam, sezono, 1982 m. vasarą? Visų pirma, sezonas prasidės birželio 7 d. ir tęsis iki spalio 23 d. Vėl veiks visi trys teatrai: Festivalio, Avon ir The Third Stage /pernai pastarasis liko uždarytas/. Bus pastatyta 10 veikalu, iš jų penki William Shakespeare'o. Festivalio

teatre vyks šių veikalu spektakliai: Shakespeare'o JULIUS CAESAR, THE TEMPEST ir THE MERRY WIVES OF WINDSOR; George Bernard Shaw-ARMS AND THE MAN. Avon teatre vaidins: Gilbert'o ir Sullivan'o muzikinį THE MIKADO, Brian Friel TRANSLATIONS, Schiller'io MARY STUART ir Noel Coward'o BLITHE SPIRIT. Mažajam The Third Stage teatrui paliktos dvi Shakespeare'o komedijos - A MIDSUMMER NIGHT'S DREAM ir ALL'S WELL THAT ENDS WELL. Nors šiuo atveju visų veikalu pavadinimai ir lietuvių kalba lengvai išverčiami, palikau juos angliškais, kaip Festivalio vadovybė skelbia. Tokiu būdu susidomėjusiems bus lengviau užsakyti bilietus, kai bene kovo mėnesį Festivalio kasa atsidarys.

Šalia Festivalio meno vadovo ir vyriausio režisieriaus John Hirsch, veikalus režisuoti sutelkti šie vyrai: Brian Bedford, Derek Goldby, Michael Langham, Brian Macdonald ir Guy Sprung. Man gerai pažįstami tik Hirsch, Bedford ir Langham. Tai seni ir patyrę Festivalio režisieriai. Goldby 29-tam sezono režisavo WILD CATS, bet tai buvo vienintelis iš aštuonių veikalu, kurio nemačiau.

Šiuo metu renkami naujam sezonui aktoriai. Skelbiama, kad balso patikrinimą jau atlikę apie 500 žmonių ir netrukus, veikiausiai dar prieš Kalėdas, patys geriausieji bus angažuojami.

Kaip matome, kanadiškas Stratfordo festivalis didžiają krizę laimingai pergyveno ir sukaktuviniam 30-tajam sezonui ruošiasi ne trupučio nevėluodamas. Tai gera žinia visiems dramos

Scena iš "King Richard II".

Nuotr. Dominic

mėgėjams.

o o o o o

Šia proga norisi pridėti pastabą: keista, kad tokia me turtingame krašte, kaip Kanada, be finansinės baimės ne tik mažesni teatrai bet ir garsieji Stratfordo Festivaliai naujo sezono nepradeda... Prisiminkime tik mūsų Lietuvėlę nepriklausomybės laikais: jau tada valstybė sugebėjo išlaikyti ir teatrą, ir operą, baletą ir simfoninį orkestrą! Kanadiečiai tai sužinojęs, bet nepasinaudoja tokia receptu... b. n. / 1982 m. /

LIETUVIŲ TEATRAS CHICAGOJE - MARGUČIO RADIJO PROGRAMOS 50 m. SUKAKTĮ MININT: "Mėnulio Užtemimas", A. Gustaičio. Stovi - J. KELEČIUS

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

ŽEMAITIJOS KALVOMIS

/ tęsinys /

20 -

Tvarto garde užkimusiai bliana maži žiurkai, taip greitai pasilgę žmogaus rankos. Pašiušęs skliaute saulės atokaitoje burkuoja balandžiai, jiems karo siaubas nesuprantamas ir nebaisus.

Plentu mauroja genamos karvės, jos ienda pro pravičius varičius į kiemus. Įpykę kareiviai šūkauja jaučių balsais, jų įkandin rieda mūsų vežimai. Pagrioviu bėga mažas šūnytis, ieškodamas buvusio šeimininko. Saulės kaitra kėpina pakelės žolę.

Gudų kaimelyje, ties Tauragės - Tilžės geležinkelio pervaža vėl sustojame. Turime praleisti ilgo sąsto - to traukinį, skubantį į Tilžę. Kryžkelėje spūstis vokiečių lauko žandarmerija su blizgančiais ženklais ant krūtinų, tvarko jūdėjimą ir kiekvieną vežimą ragina greičiau važiuoti, bet vežimai slenka vėžio žingsniu.

Mūsų dėmesį patraukia prie vienos kryžkelės bestovinti moteris. Ji gal trisdšimties metų šviesiaplaukė, dūkių apneštu veidu, apsiašarojusi, godžiomis akimis seka kiekvieną prasielkiantį vežimą, kiekvieną praeinantį žmogų. Išgirdusi mus kalbant gimtojo krašto kalba, pripuola prie mūsų ir klausia, ar mes ne iš Tauragės, ar karnematėme žmogaus - jos vyro, kurio ji jau trečia diena tais nematėme žmogaus - jos vyro, kurio ji jau trečia diena kaip laukianti ir nesulaukianti.

-- Sakykite, gal kas matėte, gal girdėjote, kur jis dabar yra? Klausinėja ji vienus ir kitus, nežinanti ką dabar darysianti. Verkia ir aimanuoja, skaudžios ašaros plaua jos veidą. Per praėjusį rusų lėktuvų bombardavimą ji pasimetė ir jo daugiau nebematė. -- Sakykite žmonės ar jis gyvas ar miręs? -- Sakykite žmonės, ko jūs tylite ir nieko nesakote? -- Verkia ir vis akimis seka pravažiuojančius ar praeinančius.

Skaudaus iikimo žodžiai pjausto širdį. Gal ji lauks jo čia dar dieną kitą, gal ir savaitę ištovės, išverks akis, išaimanos aimanas, o jo kažin ar besulauks... Ir tik, kai prieš jos akis sušvytės kruvini durtuvai, kai gąšlos 4 psl.

mongolų akysims varstyti, gal tik tada ji pajus skaudžią realybę ir pajudės į savo mirties kapą.

Važiuojam kartu, - kažkuris sušunka, - važime vietos užteks. Matai, kad vyras katuišą laukti pasiliko, - juokiasi kiti.

Kartūs pašaipos žodžiai, surakina jos išdžiūvusias lūpas, skausmo šešėlis perbėga jos veidu ir ji pasilieka budėti ir laukti prie kryžkelės kampo. Gal dieną, gal dvi, o gal ir ilgiau.

Stiprokas vėjas bėga laukų žalumom, paplentės medžiai skaito pravažiuojančius vežimus, arklių pasagų dardesys kariojasi pakelės miškelio tankmėje. Nakties poilsui apstojame miško jaunuolyne, kuriame randame ankščiau atvykusių civilių ukrainiečių didelę grupę.

Guolius pasitaismo po raias, eglėsakiais apsistatom nuo vėjo, paparčiais pasiklojam. Arklius pririšam šalia vežimo į pievą pasiganyti, laisvai paleisti nedrįstam, gali kur nors nubėgti, ar kas pasisavinti. Priraujam žolės, jie godžiai ēda.

Papartyuose daugybė uodų. Jie įkyriai lenda prie mūsų ir arklių, ir skaudžiai kandžioja. Arkliai muistosi ir ginasi uodegomis. Žmonės miško aikštelėse ir prie vežimų susikuria lauželius, ginasi nuo uodų, šildosi ir verda si valgyti.

Tarp ukrainiečių kyla triukšmas, vos nepasibaigia muštynėmis dėl moters. Vyras susikimba nejuokais, vieno rankoj sublizgėjo peilis, kito rankoj - nutvertas pagaly. Jie šokinėja kaip gaidžiai ir keikiasi vienas ant kito - riebiais, rušiškais žodžiais. Jų bendrakeiviai supuola ir juos išsikria. Vežimo būdoje girdėti moters raudojimas, atrodo jie visi yra truputį nugėrę.

Iš kažkur atlekia keli vokiečių kareiviai, jie šaukia, rėkia ir liepia tuojaus užgesinti degančius laužus. Esą rusų lėktuvai pastebės ir visus į juodą žemę sumaišys. Patys puola ir ardo spardydamį kojom, išmėto nuodegulus, keikiasi. Keikiasi ir ukrainiečiai, keikiasi ir mišiščiai, kas jiems rusų lėktuvai, jie jau pripratę prie jų, uodų gėlimas baisnis už lėktuvų puolimą...

Bet vis tiktai ugnys užgęsta ir tik žarijos tepalieka žaižaruoti vilko akimis. Bet ir jos pranyksta nakties tamsoje. Šaltokas vėjas ošia pro medžių šakas. Purto drėbulys.

Už poros šimtų metrų plentu per visą naktį rieda besitraukiančiųjų vežimai, kaukši pasagos, girdėti pavargusių arklių prunkštimas ir beraginančių žmonių balsai. Nakties tamsoje, Tauragės pusėje, švyti daugybė lėktuvų išmestų raketų, plandena sukelty gaisrų atošvais tės, girdėti fronto pabūklų dundėjimas ir virš mūsų praskrendančių lėktuvų užesys.

Užmigti negaliu, drėbulys purto visą kūną, menki vasaros rūbai neužlaiko šalto vakarų vėjo, atsikeliu ir

pratūpinėju iki aušros.

Dar saulei netekėjus, mes visi lietuviai - per trys šimtai žmonių - pakylam ir išvažiuojam. Ukrainiečius paliekam dar bemiegančius.

Ivažiuojam į plentą ir pasukam Pagėgių link. Pro tirštus rytmečio rūkus kyla pirmieji tekančios saulės spinduliai, darosi truputėlį šilčiau. Paplentės sodybose nematyti jokios gyvybės ženklių, jos tuščios, atviri vartai, nieko nevilioja į jas užsukti, niekas jų nesaugo, jos paliktos Dievo valiai. Pievų pakraščiais brenda stirtos. Jos nustebusiai žiūri į plentu slepkančią pabėgėlių virlinę. Klykia išbudintos pompės, paukščių čiulbesys liejasi su plieno pasagų skambėjimu.

Anksčiovo rytmečio saulės glosto rūkais apsidengusią žemę. Pravažiuojam Pagėgių miestą. Jis dar miega, tik vokiečių kareiviai patruliuoja gatvėmis, saugodami iševakuotų žmonių turą. Niekam neleidžiama jame sustoti, didesnių gatvių sankryžose paruoštos barikados. Didin-gai švyti buvusios lietuviškos gimnazijos rūmai. Ant nublukusių krautuvų iškabų pro vokiškus užrašus, aiškiai matyti lietuviški žodžiai.

Gatvių ir vietovių vardai suvokietinti, nors, kaip ir dar tikrai lietuviški. Mūsų jausmus šildo lietuviškos žemės alsavimas, mes dar tebesijaučiame savo bočių žemėje. Ankščiau buvęs judrus apskrities miestas, dabar alsuoja mirties alsavimu.

Iki Panemunės plentas eina mišku, dešinėje tytuliuoja Pagėgių ežeras. Jį kerta Gegės upė. Artėjant prie Nemuno, matosi daugybė vokiečių kareivių. Jie išsidėstę gerai įtvirtintuose apkasuose. Pakilėnėse vietose stūkso stiprūs į žemę įleisti bunkeriai. Kelių kryžkelėse stovi gerai užmaskuoti tankai. Laukų lopuose daugybė priešlėktuvinės artilerijos pabūklų. Jie apdengti dideliais žole apipintais tinklais, seka debesimis išmėtytą padangę. Rimtas pasiruošimas gintis. Ivažiuojame į Panemunę, kur matyti daugybė sugriautų namų. Kiekur iš jų atrodo dar visai neseniai, nes iš griuvėsių dar teberūksta buvusių gaisrų dūmai.

Panemunė - paskutinis Lietuvos žemės miestelis šia pus Nemuno. Antroje pusėje - Tilžės miestas. Prieš mūsų akis sumėlynuoja lengvais rūkais alsuojanti Nemuno vandens vaga. Žali pakrančių medžiai mojuoja mums paskutinį sudie.

Antroje pusėje ant Nemuno kranto, senoj Prūsų žemėje durksio raudoni Tilžės miesto mūrai, aukšti bažnyčių bokštai vilingai moja mums, naujai atvykstantiems. Mus pasitinka istorinis garsus Luizos tiltas. Jo grindinys skamba nuo mūsų arklių pasagų, jis virpa kartu su mūsų neramiom širdim.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Taupyk ir skolinkis

Parmama

MOKA:	IMA:
14 1/2% už 90 dienų term. ind.	
14 % už 6 mėn. term. indėlius	
14 % už 1 metų term. indėlius	
13 % už 3 metų term. indėlius	
15 % už pensijų planą	
14 % už namų planą	
14 1/2% už specialias taup. sąsk.	
11 % už taupymo sąskaitas	
6 % už čekių sąskaitas (dep.).	

AKTYVAI virs 28 mil. dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausto santaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta) BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 532-3414

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius 15 1/2 %
Antradieniais 10-3	180-185 d. term. ind. 15 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų 14 1/2 %
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų 13 %
Penktadieniais 10-8	pensijų s-tą 16 %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 15 1/2 %
Sekmadieniais 9.30-1	taupomąją s-tą 11 %
	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 19 1/2 %
	mortgičius nuo 18 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmod. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SAVAITRAŠČIO RĖMĖJŲ BŪRELIO SUSIRINKIMAS" Š.m. lapkričio 22 d., Lietuvių Namuose įvykęs "NL" Rėmėjų Būrelio susirinkimas aptarė buvusį Spaudos Vakarų pareigimą ir pasiskirstė pareigomis ateities darbams. Pirmininkas—Augustinas Kuolas, darbų vykdymo pirm.—V.Šimkus, sekretorė—Gunda Adomaitienė, kasininkas—Vikt. Petrakis, narys—L. Girinis.

Dr. Rima Styraitė

GABI LIETUVAITĖ

Rima Styraitė, duktė Petro ir Albinos Vizgirdaitės Styryų, šiais metais Toronto Universitete sėkmingai baigė medicinos studijas. McGill U-tete ji baigė fiziologiją ir McMaster U-te—psichologiją.

Baigė Montrealio Lietuvių Šeštadieninę Mokyklą. Aktyvi ateitininkė. Gydytojos praktiką atlieka Šv. Mykolo ligoninėje, Toronte.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ

ATEIK ! LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd. ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v. SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

A. LUKOŠIUS

STEBĖJOMĖS IR ŽAVĖJOMĖS

Metinis Lietuvių Namų parengimas lapkričio 14 d. kaip ir galima buvo tikėtis, neblogai čia visus išjudino.

Po ilgesnės pertraukos čia ir vėlėi buvo maloni proga išgirsti šio Vakarų programos atlikėjų, Montrealio vyrų okteta, kuriam šį kartą vadovavo jaunas muzikas A. Stankevičius.

Šie, daugumoje jau antros jaunystės" dasigvyenę jaunikaičiai tikrai žinojo kur važiuoja, ir kaip jiems torontiečiams savo daina pakutenti paširdžius. Taip ir buvo. Jie dainavo, o mes kaip prikalta susižavėję klausėmės, plojome iki delnai įskaudo ir nepaleidome jų nuo scenos. Pasirodo, kad ir montrealiečiai turi savo "Govėdą", jauną, gabų, mikių ir merginoms daug galvosūkio sukeliantį jaunuoį A. Stankevičių.

Šio koncerto programą vykusiai pristatė Toronto "Aitvaro" dramos būrelio narė L. Nakrošienė.

Idomu buvo šią dainos grupę stebėti antroje jų programos dalyje, kur jie parodė ir pademonstravo savąsias išdaigas — gerdami alutį dainavo, rūkė pyptes, vienas į kitą reagavo dainos žodžiams atatinkamomis veido išraiškomis. Net ir mūsiškiai "Ara" suatsidėjimu jų klausėsi. Pakartotinai keis kartus iššaukti scenon, žavingai kaip dar niekada, pabaigai paduonavo, "Kaip Aras pašautas". Už tai jų krūtinės buvo padabintos gėlėmis ir dargi kiekvienas dovanų gavotiką išleisė ir dar šiltą mūsiškio "Aro" plokštelę.

Šio koncerto klausėsi ir nepaprastai visa kuo domėjosi iš Chicago į čia atvykęs ypatingas svečias, knygos "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" autorius, Sibiro kalinys J. Kreivėnas.

Sėkančią dieną, sekmadienį, ypač Lietuvių Namų Popietėje daug kas žvaigėsi, teiravosi, kur tie montrealiečiai berniokai, — o jie pasirodė, jau iš nakties buvo paslaptingai dingę.

3-čią val. po pietų "Gedimino pilies menėje" įvyko J. Kreivėno knygos pristatymas torontiečiams. Prisirinko pilna menė, apie 150 asmenų.

Šią idomią kultūrinę popietę atidarė L. Namų valdybos narys žurn. J. Varanavičius, paaiškindamas ir jos reikšmę bei jos svarbą čia gyvenantiems. Trumpai paminėjo bendrai visą pasikvintinių loties metų kultūrinę šių Namų veiklą. Supažindino su okupuotos Lietuvos įvairiais leidiniais, kurie, tarnaudami vien okupanto tikslams, kados neregės...

Pr. Paukštaitis

! TORONTO IR ATGAL
SPAUDOS VAKARAS
/pabaiga/

Kiti išspūdžiai

Sekmadienį, spalio 25 d., Lietuvių Namų didžioji salė su balkonais prisipildė publikos išklausti "Aro" Vyrų Choro veiklos 25 m. sukakties proga suruosto koncerto. Šis vienetas jau ketvirtį šimtmečio savo daina dominu ne tik torontiečius, bet ir plačią Kanados ir JAV lietuvių visuomenę. Jo populiarus vadovas sol. Vaclovas Verikaitis gana profesionaliai "ištempė" nebejaunilius vyrus. Formaliai gražūs aprėdai, nežiūrint amžiaus, suvienodino visus, o tuo labiau, kai iš jų išgavo

faktus iškreipia, meluoja, nusiepia, savaip aiškina, ypač mums visiems taip opų Sibiro tremtinių likimą.

Toliau su šiuo nepaprastai idomiu asmeniu J. Kreivėnu, susirinkusius supažindino Toronto Lietuvių Žurnalistų Sk. pirmininkas J. Karka, trumpai apžvelgdamas knygoje aprašytus labai objektyvius Sibiro tremtinių žiaurios kentėjimus, o taipogi ir su pačių šios knygos autoriumi.

Pasirodo, kad J. Kreivėnas yra artimas vysk. V. Brizgio gimnaitis, pusbrolis. Jo žmona, trys dukros ir sūnus, taip kaip ir mes visi yra pasitraukę į Vakarus. Torontan atvyko kyiečiamas neseniai išsteigusios Kultūrinės veiklos Komisijos, kuriai vadovauja V. Kušnys, S. Dargis, B. Jackus, B. Laučys, L. Novagorekienė, J. Varanavičius ir kiti. Kartu atvyko ir jo žmona J. Dambrauskas.

Trumpame savo žodyje J. Kreivėnas pasakė: "Šie prisiminimai tai ne vieno, bet simtų tūkstančių ir net milijonų Sovietų Rusijos vergų kančių paliudymas iš tam tikro laikotarpio, kuris labai bus naudingas istorijai. Visos tos buvusios vergų stovyklos ir kalėjimai ir dabar pilnai tebeveikia. Rusai kaip imydamai bando visa tai užmaskuoti, nusišlepti, kad nieko apie tai neliktų ateičiai. Nusikaltėlius vadina pamišėliais, kuriuos taipina specialiose ligoninėse — kalėjimuose, būk tai jie nesveiki ir t.t.

Iš 700.000 lietuvių tremtinių, gyvų yra likę nedaugiau 10%. Ten jų niekas nelaidojo, jokių kapų nesteigė, jokių nuotraukų, jokių žinių niekas iš ten negavo.

Prie didesniųjų darbų, kur buvo simtai tūkstančių vergų, visų griaučius suversdavo į giliai išraustas duobes, užpildavo cementu, ką nors ant viršaus užstatydavo, kad anei ženklo neliktų ir niekas nežinotų. Inžinieriai, taipogi vergai, yra apskaičiavę, kad tiesiant naujus geležinkelius per taigas, ant kiekvieno pabėgio yra žuvę, užmušta, nušauta ar nudurta po 7 tremtinius.

Viską teisingai aprašyti net neįmanoma dėl milžiniškų plotų ir žmogaus protai nesuprantamų žiaurumų, kurie diromi labai slapta, be visiško daugumos supratimo.

Tai nepaprasta knyga, liudijimas ir palikimas ateinančioms kartoms, tuo pačiu ir paprastas aiškus savo skaudžios patirties atpasakojimas, ko laisvojo pasaulio žmonės nei vaizduotėje, nei sapne nemokės...

skambius chorui balsus. Stipriai prisidėjo akomponiatorius muz. J. Govėdas, kuris vis stipriau pasiroškia ir kaip kompozitorius baigė.

"NL" TORONTO RĖMĖJŲ BŪRELIO SPAUDOS VAKARE: iš kairės — V.ŠIMKUS, ejęs pako pareigas, taria atidarymo žodį; "Generacijos Medžio" pagrindiniai aktoriai — L. NAKROŠIENĖ, S. RAMANAUSKAS; "NL" Leidėjų B-bės atstovas L. GIRINIS; "NL" aušlatinis korespondentas Anicetas LUKOŠIUS.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčių
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!

Vilnius-Ryga gruodžio 21 — sausio 4
Grupę lydi savininkai

Sutvarkome išskvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje giminės automobilius, televizijas,
saldytuvus bei kitus pageidaujamus daiktus
Smulkiau teiraukitės Toronto skyriuje.

Toronto tel. (416)537-3060 arba 532-8772

MONTREAL tel. (514) 669-8834
CHICAGO tel. (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX 06-986766 TOR

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

V. Bačenas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
Tel. 533-3531

Šį kartą Chorą lyg ir stebė svečiai solistai. Publika buvo pasiilgusi sol. Ginos Čapkauskienės iš Montrealio, kuri jau daugelį kartų torontiečius žavėjo koncertais, juo labiau norėjo išgirsti sol. Algį Grigą iš Chicago. Jo galingas operinis balsas buvo, daugelio girdimas pirmą kartą.

Pasitaikė salėje atsisėsti. Salia sol. Nijolės Ambrazaitytės iš Lietuvos. Paklausiau jos: "Kur Gina dainuotų pas jus?" Kiek pagalvojęs, atsakė: "Ji dainuotų Operoje pas mus". Tai jei šį žvaigždę sako taip, tai kas menkiausiai galėtų vertinti iš auditorijos?!

Kelių valandų koncertas, įteikus gėles, kitas dovanas, tarus baigiamąjį žodį, užsiklia ir kaip kompozitorius baigė.

Niūrus pirmadienio rytas vertė tvarkytis savo privačius reikalus pirmiausia "Paramoje". Užėjęs, radau visus dirbančius, o kadangi p. Ramanauskienė pažįstama, tai ir užkalbinau ją. Užėjus pas Banko vedėją Stasį Griganavičių, išsiaiškinome, kokiais reikalais užėjau, ir juos atlikome.

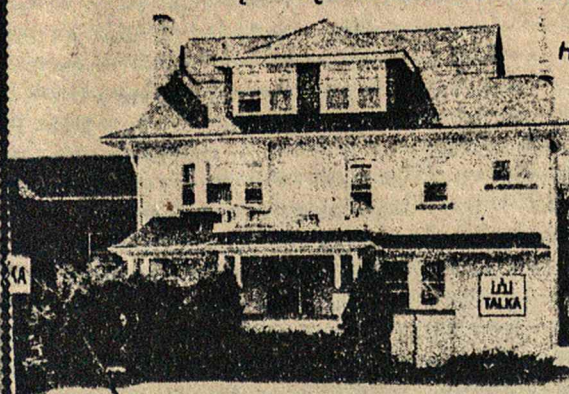
Rūpindamiesi klausinėjo apie Quebec'o provincijos reikalus ir man, kvebekiečiui atrodo, — kiti klausė visai mažos reikšmės klausimus.

Aplankiau V. Dauginio istaigą "Drauda". Jis buvo užimtas ne tik šiuo verslu, bet ir visuomeninės veiklos reikalais. Jis yra Lietuvių Namų Valdybos vice-pirmininkas, KIB-nės ir eilės kitų organizacijų veikėjas. Tele-

■■■■■■ (nukelta i 7 psl.)

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
- įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS
TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	21%
santupas	15%	asmenines paskolas	23%
term. depoz. 1 m.	18%		
term. depoz. 3 m.	13%		
reg. pensijų fondo	16%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.	
90 dienų depozitus	19%	Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

KLK Hamiltono A-kės Valdyba ruošia Naujų Metų sutikimą š. m. gruodžio 31 d., ketvirtadienį, Jaunimo Centre. Valdyba planuoja kuo gražiau ir įdomiau papuošti salę, kad kiekvienas atvykęs susidarytų jaukią Naujų Metų sutikimo nuotaiką. Tad visi stenkimės dalyvauti jų sutikime. Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų, Jaunimo Centre.

Daugiau informacijų gali-

ma gauti tel: 527-1028, arba 549-5372.

Bilietų kainos: \$24 asmeniui su šilta vakariene 7 val. v. ir \$14 asmeniui šokiams 9 val. v.

Visiems bus paruošti šalti užkandžiai 10.30 val. v. ir Naujų Metų sutikimui šampanas. Valdyba kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius įsigyti iš anksto bilietus ir kartu sutikti 1982 metus.

Aušra

laimėjo pirmą vietą, o M. Kalvaitienė pripažinta geriausia vaidintoja. Iš trampos ištraukos galima pastebėti, kad vaidintojai tikrai buvo verti premijos. Poūvyje atsilankę anglai nustebę ypatingai gerai atlikto M. Kalvaitienės ir E. Kudabienės seserišku pasikalbėjimu. Ne vienas pasakė, kad jos atliko roles tikrai, kaip profesionalės. Pabaigai E. Kudabienė pasakė keletą anekdotų angliškai, kurie visus smagiai prajuokino.

Angliškai žodį tarė Klubo p-kas J. Ciparis, padėkodamas A.G. Thompson & Son Co už jų prekybą su Klubu, kurios dėka Klubas gali egzistuoti. Taip pat angliškai kalbėjo W. Preikšaitis. Savo kalboje jis padėkojo šeiminiškėms už puikiai pagamintus valgius ir viešnioms iš Hamiltono už dainas ir gerą vaidybą. Ši kartą pobūvyje buvo nemažai jaunimo, kuris tikimasi perims tęsti vyresniųjų darbus.

Abiejų valdybų vardu dėkoju hamiltonietėms už jų atsilankymą ir dainas, o vietos šeiminiškėms už puikiai suruoštas vaišes.

J. Statkevičius

Kaip jo neaplinkysi, netik kaip ilgametį reklamos laikytoją laikraštyje, bet ir jaunystės bendraorganizacinį draugą-to pačio būrio šaulį. Jis ir dabar veikia šaulių organizacijoje Toronte.

Antradienį aplankiau montrealietę dr. Rimą Sty-

raitę, kuri šiais metais baigusi mediciną, dirba interne Toronto ligoninėse. Šiuo metu- Šv. Mykolo ligoninėje, nakties pamainoje. Gražiai me būte gyvena kartu su seserim Dana, kuri dirba vienoje įstaigoje.

Daktarė Rima buvo ką tik atsikėjusi. "Dar nepilnai atsilėjęs, visą naktį išvargau, ypač su girtais, atvažtais ligoniniais", -kalbėjo ji.

Antradienio vakare, spalio 27 d., LNamų salėje taipgi sausakimšiai prisirinko lietuvių i aukščiausiais žymenimis apdovanotos Vilniaus Operos sol. Nijolės Ambrazaitytės koncertą. Ji buvo atvykusi aplankyti savo tėvą, seseris ir brolius, o susidariusioms kelionėje išlaidoms padengti davė kelis koncertus Chicagoje, Toronte ir Montrealyje.

Po koncerto gretimoje salėje prie užkandžių sol. N. Ambrazaitytė pasirašinėjo autografus eilėje stovintiems, kurie vis norėjo ko nors paklausti, kam nors linkėjimus perduoti. Pamačiusi mane apsidžiaugė, sakydama: "Tai parveši mane į Montreali". Prižadėjau, o ji, tęsdama toliau autografų pasirašinėjimą, sakė: "Pasiskambink Verikaitis rytoj rytą, nes ten aš apsistojusi". Čia pat susitikau Zigimą ir Onutę Girdauskus, su kuriais iš jaunystės dienų pažįstami. Toronte visuomet juos aplankau, tad ir ši kartą neužteko teisintis, kad mano mašina gerą vietą ir nenoriu jos judinti. Zigimas mane į savo mašiną ir tuojau atsiradau jų didžiuliuose namuose už stalo. Besikalbant, pasijutome, kad jau po vėlyvos pirmos valandos nakties...

Trečiadienio rytą, nuvykęs pas Verikaitis, radau viešnią solistę dar prie vaišių stalo, o moteris bepačiuojančias supirkas dovanas vežtis į Vilnių. Sol. V. Verikaitis savo stiprią fizine jėga sukrėvė lagaminus į

mano automobilį. Atsisveikinant, abu solistai vis keitėsi žodžiais apie koncertus, solistus, fotografijas bei pasakutinius "sudev".

Montrealį pasiekėme vakare. Pakeleivė vis rūpinosi koncertu Montrealyje, kuris jau dar buvo reikalingas aerodrome važtai apmokėti, nes pirmadienį jau turinti būti lėktuve.

Ketvirtadienį solistai paaiškėjo, kad dėl kitų parengimų, jos koncertui beliko sekmadienio laikas po pamaldų.

Montrealyje, be jokios reklamos, ekspromtu susirinko žmonės, norėdami išgirsti profesionalios lietuvių solistės dainavimo. Be to, ją, iš pačių mažų amžiaus dienų augusią be tėvų Sibire ir pavergtoje Lietuvoje, pamatyti. Jos talentas ir darbštumas leido jai iškopti į visos Sov. Sąjungos solisčių lygio pakopą, kuria ji reprezentuoja mūsų tėvynę Lietuvą.

Bendrai imant, - Toronto miestas didelis, gražus. Atsidūrus ypač lietuvių gausiau apgyventoje dalyje, kur Lietuvių Namai, Priskėlimo Parapija - stebina dundėjimas, triukšmas, kurį kelia tramvajai. Pro juos sunku pravažiuoti mašina. Gatvėse daug duobių, akmenų/brukas, kaip šakiuose ar Vilkaviškyje kadaise, ir slidinėja mašinos ratai bėgiuose, trankosi kryžgatvių pervažose. Montrealyje jau seniai palaidojame tuos "liuksusus". Nežinau, ilgiau pabūvojus Toronte, gal būtų galima rasti kai ką ir geriau, kaip Montrealyje, bet tik ne susisiekimo mieste atveju.

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS MONTREALIO SKYRIAUS METINIS SUSIRINKIMAS

Š. m. gruodžio mėn. 6 d. Aušros Vartų Parapijos salėje Montrealyje, įvyko KLK Moterų D-jos Montrealio Sk.

KLK HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA
ruošia iškilmą

NAUJŲ METŲ SUTIKIMA

GRUODŽIO 31 d., KETVIRTADIENI
JAUNIMO CENTRE.

BILJETŲ KAINOS:

24 dol. asmeniui - šilta vakariene 7 val. v.
14 dol. asmeniui - šokiai, 9 val. v.
VIEŠIEMS ŠALTI UŽKANDŽIAI - 10:30 val. v.

- Geras orkestras
- Puikiai išpuošta salė
- Šampanas

Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų JAUNIMO CENTRE
INFORMACIJAI SKAMBINKITE: 527-1028 arba 549-5372

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI NAUJŲ METŲ SUTIKIME-VALDYBA

ELENAI VAITKŪNIENEI LIETUVOJE MIRUS,
NUOŠIRDŽIAI UŽJAUČIAME JOS DUKTERI
BIRUTĘ VAITKUNAITE-NAGIENĘ IR
ARTIMUOSIUS -

ANASTAZIJA IR ANTANAS
TAMOŠAIČIAI

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, prisidėjusiems prie AV choro metinio koncerto ir at-kų metinės šventės pasisekimo. Ačiū dirbusiems prie baro: J. SKARDŽIUI, R. MILAKNIUI, R. JURKUI, A. PIEČAIČIUI ir D. GUDUI; prie loterijos: N. GUDIENEI, A. GUDIENEI, p. RIMEIKIENEI, J. ADAMONYTEI bei "PAVASARIO" choro mergaitėms; prie durų: J. DALMOTUI, N. BAGDŽIŪNIENEI, P. ADAMONIUI, E. KRASOWSKIENEI; prie maitos: J. ADAMONIENEI, C. LADYGIENEI, A. MALIŠKIENEI; dovanojusiems loterijai: p. PTAŠINSKIENEI ir AV choristams.

Bendrai dėkojame visiems choristams, choro vadovui sol. A. KEBLIUI ir ateitininkams, prisidėjusiems prie scenos paruošimo, bilietų platinimo ir A. ŠVEIKAIŠKUI už talką.

Ypatingai dėkojame Montrealio Studentų Sąjungai už 100 dol. auką paremti ateitininkų metinę šventę.

A.V. CHORO VALDYBA
MONTREALIO ATEITININKAI

PADĖKA

Mano taip daug iškentėjusiam vyrui
P. ČIPKUI mirus.

Nuoširdžiai dėkoju klebonui Tėv. F. JUCEVIČIUI už pamaldas koplyčioje, už šv. Mišias ir palydėjimą į kapines.

Širdingas ačiū seselei TERESĖLEI už giedojimą šv. Mišių metu.

Nuoširdus ačiū visiems mane užjautusiems raštu, asmeniškai ir taip gausiai aukojusiems šv. Mišioms ir Lietuvių Fondui.

Iš visos širdies tariu ačiū savo draugams, kurios suruošė pusryčius po laidotuvių ir suaukojo pyragus.

Taipogi esu nepaprastai dėkinga savo giminėms, kurie iš toli atkeliavo palydėti mano Petrelį į paskutinę kelionę.

Su didžiausia meile tariu ačiū VIEŠIEMS!

TEODORA ČIPKIENĖ

metinis susirinkimas. Ją atidarė Danutė Staškevičienė, primindama, kad ši organizacija sau pelno neieško, o rūpinasi padėti kitiems, nes juk i "žmogus yra tiek turtingas, kiek jis duoda kitiems".

Pakvietus kleb. Tėv. J. Kubilių invokacijai, jis kalbėjo apie žmogaus gyvenimą. Per metus jis išgyvena 17 mil. 136 sekundes, kai tuo tarpu juodmusei leista tol gyventi, kol ji paragauja kito gyvio kraujo...

Dr. Rimšaitė iš Ottawos skaitė paskaitą apie kai kurias moteris, turėjusias reikšmės valstybių ir žmonių vyrų gyvenime. Tarp škotų, ispanų, vengrų, vokiečių paminėjo lietuves Barborą Radvilaitę, Sofiją Kymantaitę - Čiurlionienę. Paskaita buvo iliustruota skaidrėmis.

Sekė geri pietūs. Vyko loterija, kuri ypač atkreipė dėmesį gausiais pyragėliais "grybukais". Jų šešias pen-tinėles prikepė p. Bendžienė; buvo rankdarbių ir kitokių laimikių.

Atsilankė didelis būrys narių ir svečių, kurie linksmiai ir maloniai praleido popietę.

G.M.

NORĖDAMI IŠVENGTI SAU IR JUMS ATSKIRŲ RAGINIMŲ, MALONIAI PRAŠOME PASKUBĖTI APSIMOKĖTI PRENUMERATAS. METAI ARTEJĄ Į PABAIGĄ!!!

KALĖDINĖ RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radijo valandėlė duos specialią programą Kalėdų I-ą d., pietų metu 12.45-13.30 p.p.

Gruodžio 20 d., 4-5 v.p.p. prancūzų Radijo stotis programoje "Ils sont des notes" perduos pasikalbėjimą su 3-jų tautybių asmenimis. Programoje dalyvauti yra pakviesta Birutė Nagienė.

• RUPŠYS Jonas - Dominikas buvo pakrikštytas Aušros Vartų Parapijoje Montrealyje, 28 lapkričio. Lai-mingi tėvai - Phyllis ir Viktoras Rupšiai.

LITUANISTINIŲ KURSŲ SEMINARAS

Lituanistinių Kursų Seminaras pradėtas pirmąją paskaitą, kurią skaitė Romas OTTC. Tema-pokalbys apie Lietuvos ir Lenkijos dabartinę padėtį visus labai sudomino ir jaunimas buvo dėkingas, ir labai patenkintas.

PATIKSLINIMAS:

Pirmąjį Mergvakarį Aldonai RUDZEVICIŪTEI suruošė jos seserys Birutė, Onutė, Danutė ir Gina Šiliauskaitė. Jos visos bus ir pamergės Aldonos vestuvėse su Gintaru Nagiu.

VIENGUNGIUI reikalingas kambarys. Skambinti NL redakcijai: 366-6220

3 Hour Service

\$1,50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT: **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7601-A CENTRALE

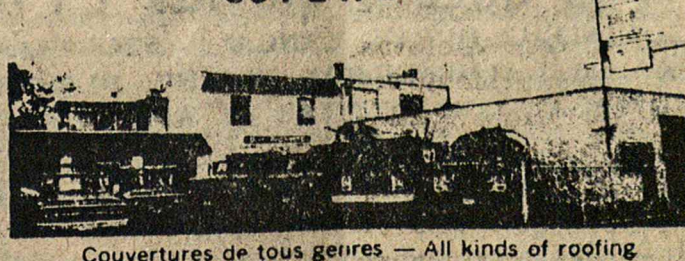
365-1143
495-906 rue. LaSalle

766-2667
2956 ALLARD

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir preinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar toisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres - All kinds of roofing
7725, Georges LaSalle

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chateauguay
Tel.: 692-1763

5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

NL RĖMEJAI IR AUKOTOJAI

23 dol. - S. Klemkienė, Montreal, Que.
po 20 dol. - P. Gabrys, Montreal, P. Norkeliūnienė, Montreal, J. Keršys, Verdun, F. Skruibis, Point Fortune, Que, J. Leščinskas, West Germany, J. Naujokas, Montreal, T. Strombis, Longueuil, Que., A. Niaura, Beaconsfield, Que., Ch. Ambrasas, Montreal, Que., K. Jakubauskienė, Lachine, K. Karevičius, La Salle, A. Griškauskas, Australia, M. Šliogeris, Montreal, S. Lekman, Winchester, Ont., St. Misiulis, Edmonton, Alta, J. Vaitkutis, Duvernay, Que., A. Kazlauskas, La Salle, Que., J. Pivoriūnas, Cleveland, Ohio, M. Snolis, Hamilton, Ont., Pr. Dikaitis, La Salle, K. Toliušis, Verdun, Que., A. Bernotas, Waterbury, Conn., A. Statulevičius, Toronto, Ont., dr. E. Knystautas, Quebec, A. Saladžius, Montreal, Que., A. Čaplinskis, Toronto, Ont. D. Brazdžionis, Los Angeles, Cal., A. Rusinas, La Salle, Que., K. Juškaitis, Chicago, Ill., J. Jurėnas, Montreal, Que., G. Petrulienė, Verdun, St. Dabkus, Toronto Ont., J. Pileckienė, Montreal, J. Bendorius, Bexley - heath-Kent, England, Fr. Krikščiokaitis, West Hartford, Conn., V. Ambrozaitis, Longueuil, Que., V. Baltrėnas, Boston Bor., B.C., K. Stundža, St. Catharines, Ont., P. Remeika, Toronto, Ont., J. Kurėnas, Lachute, Que., J. Sarunas, Toronto, Ont., J. Ladyga, Montreal, V. Gražulis, Toronto, Ont., M. Paukštienė, West Hill, Ont., A. Barkauskas, Azilda, Ont., dr. Rev. Skilandžionas, Ottawa, Ont., E. Lukošienė, St. Lambert, Que., J. Plei nys, Hamilton, Ont., P. Januška, La Salle, Que., V. Žemaitaitis, La Salle, Que., P. Ražanas, La Salle, Que. J. Kisiūnas, Red Lake, Ont. St. Daukša, Montreal, Que. L. Simonėlis, Montreal, Pr. Gustas, Sudbury, Ont., R. Striukas, Sault Ste Marie, L. Urbonas, Montreal, Que., Pr. Vitas, La Salle, P. Brikis, St. Laurent, L. Balsys, Toronto, Ont. /bus daugiau /

JURĖNAS Julius, gėlių Gulyš.

vietoje, a.a. Petručiūnaitis Komiteto posėdyje buvo mirus, aukojo "Nepriklausomai Lietuvai" \$10. Dėkoja - me.

NAUJAS ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KOMITETAS

Po 3-jų metų darbo, iš Šv. Kazimiero Parapijos Komiteto pasitraukė Juozas Asipavičius ir Richard Martel. Jų vieton darinkti Tony Yau-nish ir Mac Namara. Kiti Komiteto nariai - Edward Čičinskis, Leo Šimonėlis, Povilas Kalpokas ir Petras

Per šias Kalėdas sueina 21 metai, kaip jos klebonas Čičinskis, Leo Šimonėlis, dirba kun. dr. Feliksas Ju-cevičius.

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P. Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 366-2063 ir 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

VISUS MALONIAI KVIEČIAME !

Naujų Metų Sutikimą

GRUODŽIO 31 d.
8 val. vakaro

AUŠROS VARTŲ
PARAPIJOS SALĖJE

- Vakariėnė
- Gaivinančių gėrimų baras
- Svaiginančius galima atsinešti
- J. ADOMAIČIO muzika iš Toronto,
- Šaliukų Loterija

IĖJIMAS: \$10.00

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

1 MONTREALIO APYLINKĖS LIETUVIUS

K. L. Bendruomenės Montrealio Skyriaus šalpa kreipiasi į visas organizacijas ir pavienius asmenis, prašy-dama prisidėti prie šalpos sustiprinimo.

Retas kuris iš mūsų praeityje nebuvo sušelpas. Šiandien mūsų eilė padėti kitiems.

Daugeliui reikalinga parama, kaip Lietuvoje, taip ir kituose kraštuose gyvenantiems lietuviams. Šiuo metu gal blogiausia Lenkijoje, ypatingai Suvalkų Trikampyje esantiems lietuviams.

Dėka gėrų talkininkų kaip J. K. Mickai, dosniai vi-suomenei padedant pinigais, rūbais, miltu ir kitais reik-menimis, įgalino pasiųsti 96 siuntinius.

Šalia to, pavieniai asmenys kreipiasi adresų ir savo išsomiš pasiuntė: p. p. Gustainiai - 3 siuntinius, A. Kun-cevičienė - 2, Z. A. Urbonai - 2, P. Jakuta iš Los Ange-les - 2, J. P. Adamoniai ir t. t. Jeigu atsirastų daugiau, mielai duosiu adresus.

1980 ir 1981 metų šalpos Apyskaita:

Pajamos:

Perimta banke "Litas" /D-223/....\$853.02
Procentai per 1980 or 1981 m. 27.33
Aukos 521.00

Išlaidos:

Viso .. 1401.40
Pasiųsti 96 siuntiniai 1747.93
Sąskaitoje D-223 : \$44.68. -346.53

Budžetas peržengtas dėl žadamų pakelti pašto išlaidų. 1980 ir 1981 m. šalpai aukojo: 200 dol. - "Litas", 70 dol. - Burčikienė, 40 dol. - D. J. Gražiai, J. Kibirskis, 30 dol. - dr. I. Maziliauskienė, 20 dol. - J. M. Ku-džmienė, V. Dauglaviciūnė, 10 dol. - G. Montvilienė, E. Keršienė, V. Balčiūnaitė, Čerkasaitė, Dikaitė, L. P. Palubinskai, 6 dol. - Žitkus, 5 dol. - Katilius, A. Gaurys, K. Martinėnas.

Aukos galima įnešti į "LITĄ" sąsk. D-223, 1465 De Seve, Montreal, H4E 2A8, arba K. Toliušis, 829 Vali-quette, Verdun, P. Q. H4H 2E1.

KLB Montrealio Apylinkės
Valdybos narys šalpos reikalams.

**PRIEŠ VIENUS METUS TALPINOME
ŠI MŪSŲ SKELBIMĄ:**

YRA MADINGA

PASKELBTI ŽEMAS DRAUDOS KAINAS

DEJA ...

KAINOS BUVO TIK LAIKINAS REIŠKINYS

DA BAR

PRAŠOME PALYGINTI KAINAS IR DRAUDAS

**ADAMONIS
INSURANCE AGENCY INC**

PIRMOJE VIETOJE MES SIŪLOME PATARNAVIMĄ
PARŪPINANT DRAUDĄ IR NELAIMĖS ATVEJU
UŽ STANDARTINĘ KAINĄ

Tel. 722-3545

PO VIENERIŲ METŲ: Dėl peržemų draudos kainų

- 3 bendrovės buvo parduotos,
- 2 bendrovės bankrutavo;
- nukentėjusių tarpe yra ir lietuvių.

TRANS-QUEBEC ŠIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI. STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Term. indėlius 1 m.	14.5 %	Nekilnojamo turto,
Certifikatus	15 %	Asmenines ir
Spec. Taupom. s-tas..	14 %	Prekybines.
Taupymo s-tas	11 %	Paskolos mirties
su apdrauda iki \$2.000		atveju apdraustos
Trumpalaikius indėlius..	15 %	iki \$10,000
už \$20,000 ir daugiau		
Cekių s-tas	6 %	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadieniai	12 - 8
Penktadieniai	12 - 6
Sekmdieniais	10:15 - 12:30

**Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas**

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gerų kailių
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdelsiuoju
- Siuvu ir parduodu

1448 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P. Q.
Tel.: 273 - 9181 Namų: 737 - 0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS !

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

**montreal west
automobile**

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- * NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- * NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI (SIGYTI)
- * MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS-!
- * UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINADOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA